16. XII. 1926, č. 253 Sb., o dávkách za úřední úkony podle prováděcího nařízení k tomuto zák. ze dne 22. XII. 1926, č. 254 Sb., a dávkových řádů připojených k nařízení (Sazba B) dávky za úřední úkony, a to 1. za udělení st-ho o. od 50 do 50.000 Kč; 2. za osvědčení o st-m o. od 10 do 500 Kč; 3. za potvrzení o tom, že strana podala žádost o udělení st-ho o. od 10 do 100 Kč; 4. za vydání opčního osvědčení od 20 do 1000 Kč; 5. za povolení k prodloužení lhůty k předložení úředního průkazu o propuštění z dosavadního státního svazku od 20 do 500 Kč; 6. za osvědčení o propuštění ze státního svazku 20 Kč. O způsobu předpisování a vybírání dávek viz pod heslem: „Dávky za úřední úkony ve věcech správních."

Literatura.

Buschmann: „Über die österreichische Staatsbürgerschaft", Vídeň 1833; Dr. Burckhard: „Über die österreichische Staatsbürgerschaft", Zeitschrift f. d. Verwaltung, roč. 1884, č. 15 a 16; Dr. Krainz: „System des österreichischen Staatsbürgerschaftsrechtes", Vídeň 1887; Dr. Kaminski: „Zur Codification des österreichischen Staatsbürgerschaftsrechtes", Vídeň 1887; Ulbrich: „Handbuch der österreichischen Verwaltung", Vídeň 1888; týž: „Österreichisches Staatsrecht", Freiburg 1892; Mayerhofer-Pace: „Handbuch für den politischen Verwaltungsdienst", sv. 2., Vídeň 1896, a svazek doplňovací I.; Pražák: „Rakouské právo ústavní", III.; Dr. Weyr: „Zákony o právu domovském a státním občanství", Brno 1922; Dr. Joachim: „Státní občanství dle mírových smluv", Věstník min. vnitra, roč. I., str. 257 a násl., německy Prager Rechtsarchiv, roč. II., str. 21 a 203; Dr. Břeský: „Právo domovské a státní občanství v republice Československé", Praha 1923; Bauer-Novák: „Československé státní občanství a domovské právo", Košice 1921; Žlábek-Verner: „Státní občanství a domovské právo v republice Československé", Praha 1923; Kaiser: „Státní občanství a domovské právo na Slovensku", Bratislava 1924; Dr. Koržinský: „Československe štátne občánství", Právny obzor, roč. VIII.; Verner: „Státní občanství československé", Věstník min. vnitra, roč. IX.; Schmiedt-Sollislau: „Erläuterungen zum Vertrage zwischen der tschechoslovakischen Republik und der Republik Österreich, geschlossen in Brünn am 7. Juni 1920", Prager Rechtsarchiv, roč. II., str. 943 a násl.; Dr. Schwelb: „Erläuterungen zu dem Verfassungsgesetze Slg. Nr. 152/1926", Prager Rechtsarchiv, roč. VIII., str. 625 a násl.; Dr. Adler: „Die lex Derer", Prager jur. Zeitschr., VII., str. 82 a násl.; Kloubek: „Die Staatsbürgerschaft und das Heimatrecht in der tschechoslovakischen Republik", Liberec 1925; Dr. Kramer: „Staatsangehörigkeit der Altösterreicher und Ungarn nach den Friedensverträgen", Vídeň 1926.

Vladimír Verner.

Obec

viz Samospráva.

Obecné užívání.

I. Pojem a obsah. II. Právní povaha. III. Vznik a zánik. — Literatura.

I. **Pojem a obsah.** Obecným užíváním (usus publicus) je rozuměti užívání věci, odpovídající jejímu určení a nevylučující stejného užívání ostatních. Tak také definuje o. u. na př. Budw. 2607, 273/A („Ein rechtlich gleicher, keinerlei Vorrecht in sich schließender Gebrauch").

Věci v o-m u. jsou typickým výsekem, jádrem, širšího pojmu věcí veřejných, jimiž rozumí současná nauka věci, sloužící podle svého určení přímo konkretnímu účelu veřejné správy, na rozdíl od jmění fiskálního, které toliko svou kapitálovou hodnotou nebo výnosem skýtá veřejné správě finanční prostředky (O. Mayer; v podstatě shodně ve francouzské teorii o domaine public Hauriou a Jèze, i italská nauka o demanio publico). U věci v o-m u. je právě o. u. konkretním administrativním účelem, jemuž tato veřejná věc slouží (O. Mayer). Z definice o. u. se podává, že nejsou věcmi v o-m u. ony, které jsou ponechány užívání jen určitých tříd občanstva (pravovárečných měšťanů, starousedlíků atd.); stejně věci, jichž užívání obecenstvem je podmíněno zvláštním povolením nebo smlouvou (veřejné nemocnice, sbírky, knihovny atd.).

Náš občanský zákoník nezná termínů veřejná věc ani věc v o-m u. Mluví, v § 287 o statku obecném nebo veřejném, jímž jest „čeho všichni občané smějí používati, jako: silnice (říšské), veletoky, řeky, přístavy a břehy mořské". Veřejným statkem rozumí tu obč. zák. jen statek státní, který staví naproti státnímu majetku, jakožto jmění fiskálnímu, sloužícímu svou kapitálovou hodnotou nebo výnosem k úhradě státních potřeb; to je patrné také z nadpisu i obsahu §§ 286 a 288 i z textace § 290 obč. zák. V § 288 mluví obč. zák. obdobně o statku obecním, jakožto o věcech, „jichž dle zřízení zemského smí užívati každý člen obce". Zahrnuje tudíž obč. zák. pod pojmem statek veřejný statek (věci v o-m u.) státní a obecní. Veřejným statkem v širším smyslu je ovšem také statek zemský a okresní (Randa). Není pochyby, že subjekt o-ho u. statku obecního je v § 288 vymezen příliš úzce. Užívání obecního stat-